

بسم الله الرحمن الرحيم

کار مولد

(بررسی سیره اجتماعی دانشمندان اسلامی در حوزه کار و تولید)

محمد حسن ربانی بیرجندی

سرشناسه	:	ربانی بیرجندی، محمد حسن ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	کار مولد (بررسی سیره اجتماعی دانشمندان اسلامی در حوزه کار و تولید)
مشخصات نشر	:	نویسنده محمد حسن ربانی بیرجندی
مشخصات ظاهری	:	مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب ۱۳۹۲
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۶۶۰-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	۱۸۷ ص
موضوع	:	فیبا
نوع	:	خانمہ ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸- نام گذاری سالها
موضوع	:	خودکفایی / اسلام و کار / درآمد ملی / رشد اقتصادی - ایران
موضوع	:	جنبه های مذهبی / اسلام / روحانیت / فعالیتهای سیاسی / سیاست اقتصادی
موضوع	:	۱۳۹۲ ۲۵۲ / ۸۲ HD
موضوع	:	۳۳۸/۹
موضوع	:	۳۳۲۰۸۵۰

۰۵۱۱-۲۲۸۰۰۴۵

نام کتاب		کار مولد (بررسی سیره اجتماعی دانشمندان اسلامی در حوزه کار و تولید)
نویسنده		محمد حسن ربانی بیرجندی
ناشر		مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
ویراستار و صفحه‌آرایی		یوسف مهربان سیرجانی
طرح جلد		جعفر بهروان راد
توبت چاپ		اول ۱۳۹۳
قطع		رقعی
شمارگان		۱۰۰۰
قیمت		۶۰۰۰ تومان
چاپ		شهر چاپ خراسان ۷۶۳۴۰۰۰ (۰۵۱۱)
شابک		۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۶۶۰-۴

مرکز بخش: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
 تلفن: (۰۵۱۱)۲۲۸۳۴۲۲ شماره: (۰۵۱۱)۲۲۸۱۴۱۰ دفتر نشر: (۰۵۱۱)۲۲۳۳۶۷۵

«حق چاپ محفوظ است»

فهرست

۳	فهرست
۱۰	پیش گفتار
۱۱	■ جایگاه علم در عزتمندی
۱۱	اسم سلطان
۱۴	■ وجدان انسانی و عزت‌مندی
۱۴	حُبّ وطن و ایمان
۱۶	انقسام افراط‌جامه در وطن
۲۰	فصل اوّل «ساز و تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی»
۲۲	■ عدم اهتمام به شعار رهبری
۲۳	■ جایگاه کالای خارجی پس از رب
۲۴	محدوده واردات؟
۲۵	واردات به خاطر صادرات
۲۶	تاثیر قاچاق در واردات
۲۶	مسئولین متخلف و واردات
۲۷	سود بیشتر کالای خارجی نسبت به نمونه داخلی
۲۸	■ چگونه مردم را به مصرف تولید داخلی ترغیب کنیم؟
۲۸	۱. بهبود کیفیت تولیدات
۲۹	استاندارد
۲۹	اهل بیت علیه السلام و تاکید بر محکم کاری

۳۱	 محکم کاری و دلبستگی به دنیا
۳۲	 نظارت گامی در جهت بهبود کیفیت
۳۲	 از خودمان شروع کنیم
۳۴	 ۳. جلوگیری از واردات بیرویه کالا
۳۵	 ۴. حذف تبلیغات کالای خارجی
۳۶	 ۵. معرفی و تبلیغ کالای داخلی
۳۷	 ۶. ترویج عادات غلط
۳۸	 ■ فرهنگ سازی و پند و چند ساله
۳۸	 شعار فرزندان دختر بدگی را!!
۳۹	 ■ اسراف و جهاد اقتصادی
۴۳	 تجمل گرایی و اسراف
۴۳	 شناسایی مصادیق تجمل
۴۶	 فصل دوم ادله لزوم استفاده از کالای ایرانی
۴۷	 دلیل قرآنی:
۴۷	 ۱. سورة بقره، آیه ۱۹۵
۵۰	 ۲. سورة آل عمران، آیه ۲۸
۵۲	 ۳. سورة نساء، آیه ۱۴۱
۵۴	 ضرب القاعده
۵۵	 ۴. سورة منافقون، آیه ۸
۵۷	 دلیل روایی:

۵۷	قاعده «لاضرر ولاضرار»
۵۹	روایات دیگر
۶۲	کالای وارداتی و مال شبهه ناک
۶۵	دلیل عقلی
۶۶	فصل سوم: سیره علما در مبارزه با کالای خارجی
۶۸	۱. آیت الله ملا حسین قلی همدانی (۱۲۳۹-۱۳۱۱ق)
۶۹	۲. میرزا محمد باقر شیرازی (۱۲۳۰-۱۳۱۲ق)
۶۹	۳. وضعت رفته بار صد سال گذشته
۷۳	۴. نهضت تنباکو
۷۳	استمداد مردم از میرزای شیرازی
۷۴	پاسخ میرزا به استمداد مردم
۷۸	اعتراف به نقش علما
۷۹	۳. آیت الله میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی (متوفای ۱۳۱۳ق)
۷۹	۴. مجتهد تبریزی و نهضت تنباکو
۷۹	استفتای مجتهد تبریزی از میرزای شیرازی
۸۰	پاسخ میرزا
۸۲	۴. آیت الله سید محمد فشارکی (۱۲۵۳-۱۳۱۶ق)
۸۲	اظهار نظر در محضر میرزای شیرازی
۸۳	پاسخ میرزای شیرازی
۸۴	۵. آیت الله میرزا محمد حسن آشتیانی (۱۲۴۸-۱۳۱۹ق)
۸۴	۶. میرزای آشتیانی و نهضت تنباکو

- ۸۶..... تبعید به خاطر متابعت از حکم میرزای شیرازی
- ۸۷..... ناراحتی ناصرالدین شاه از میرزای آشتیانی
- ۸۹..... ۶. آیت الله شیخ محمد باقر بهاری همدانی (۱۲۶۵-۱۳۲۵ق).....
- ۹۰..... ■ فرار داد ۱۹۰۷ م.....
- ۹۲..... ۲. آخوند خراسانی (۱۲۵۵-۱۳۲۹ق).....
- ۹۲..... ■ حمایت از شرکت اسلامیة.....
- ۹۴..... تحریر لایحه و انگلیس.....
- ۹۸..... ۸. سید علی اکبر فال اسیری (۱۲۵۶-۱۳۱۹ق).....
- ۹۹..... ■ اعتراض به مجازات و اعدام غذایی.....
- ۹۹..... ■ نقش سید فال اسیری در بهشت تنباکو.....
- ۱۰۱..... ■ اشاره ای به اعلامیه های سایر علما فارس و جنوب.....
- ۱۰۱..... اعلامیه ۱.....
- ۱۰۲..... متن تلگراف علمای فارس:.....
- ۱۰۳..... اعلامیه ۲.....
- ۱۰۴..... متن اعلامیه:.....
- ۱۰۵..... اعلامیه ۳.....
- ۱۰۶..... متن اعلامیه:.....
- ۱۰۷..... ۹. شیخ حسن کربلایی (متوفای ۱۳۲۲ق).....
- ۱۰۷..... ■ کتاب تاریخ دخانیة.....
- ۱۰۸..... اشاره ای به متن کتاب.....
- ۱۱۱..... ۱۰. آیت الله عبدالله مازندرانی (۱۲۵۶-۱۳۳۰ق).....

۱۱. آیت الله آقا نجفی اصفهانی رحمته الله علیه (۱۲۶۲ - ۱۳۳۰ ق) ۱۱۲
- قبل از نهضت تنباکو ۱۱۲
- آقا نجفی و نهضت تنباکو ۱۱۳
- تأسیس شرکت اسلامیة ۱۱۴
- تمجید مقام معظم رهبری رحمته الله علیه از آقا نجفی اصفهانی ۱۱۶
- بیان گذاران شرکت اسلامیة ۱۱۷
- اسناد شرکت اسلامیة ۱۱۷
- اهداف شرکت ۱۱۸
- گستره قلمرو مدیریت شرکت ۱۱۹
- گستره مطبوعاتی شرکت ۱۲۰
- حمایت علما از شرکت ۱۲۲
- تعهدنامه حمایت از تولید ملی ۱۲۳
- واکنش های بیگانگان ۱۲۵
۱۲. آیت الله حاج آقا نور الله نجفی رحمته الله علیه (۱۲۷۸ - ۱۳۴۱ ق) ۱۲۸
- قطعنامه اصناف اصفهان ۱۲۹
- لایحه حاج آقا نور الله در تایید قطعنامه ۱۳۳
- مکاتبه با مجلس جهت کاهش مالیات ۱۳۶
۱۳. آیت الله شیخ فضل الله نوری رحمته الله علیه (۱۲۵۹ - ۱۳۳۵ ق) ۱۴۰
- استفتایی قبل از نهضت تنباکو ۱۳۷
- تحلیل یک نویسنده معاصر از فتاوی فوق: ۱۳۸

- ۱۳۹..... ■ شیخ فضل الله و نهضت تنباکو
- ۱۴..... ۱۴. سید جمال الدین واعظ اصفهانی (۱۲۷۹-۱۳۳۶ق)..... ۱۴۰
- ۱۴۰..... دفاع از استقلال سیاسی و اقتصادی
- ۱۴۲..... ■ کتاب لباس التقوی
- ۱۴۵..... ۱۵. آیت الله سید محمد کاظم طباطبائی (۱۲۴۸-۱۳۳۷ق)..... ۱۴۵
- ۱۴۵..... افتوای جهاد
- ۱۴۶..... ■ حمایت از شرکت اسلامی
- ۱۴۸..... ۱۶. آیت الله سید عبدالحسین لاری (۱۲۶۴-۱۳۴۲ق)..... ۱۴۸
- ۱۴۸..... ■ سید محمد حسین در حریم بازرگانی خارجی
- ۱۴۹..... پاسخ استفتاء
- ۱۵۰..... ۱۷. میرزای نائینی (۱۲۷۷-۱۳۵۵ق)..... ۱۵۰
- ۱۵۰..... ■ نقش میرزای نائینی در نهضت تنباکو
- ۱۵۲..... ۱۸. آیت الله حاج شیخ عبدالکریم (۱۲۸۰-۱۳۵۵ق)..... ۱۵۲
- ۱۵۲..... ■ خدمت اجتماعی
- ۱۵۵..... ۱۹. آیت الله سید حسن مدرس (۱۲۷۹-۱۳۴۱ق)..... ۱۵۵
- ۱۵۵..... تمجید امام خمینی از مدرس
- ۱۵۶..... ■ مدرس و قرارداد ننگین ۱۹۱۹..... ۱۵۶
- ۱۵۷..... نطق در مجلس
- ۱۵۹..... ۲۰. آیت الله حاج آقا حسین بروجرودی (۱۲۹۲-۱۳۸۰ق)..... ۱۵۹
- ۱۶۰..... ۲۱. آیت الله کاشانی (۱۳۰۲-۱۳۸۱ق)..... ۱۶۰
- ۱۶۰..... ■ ملی شدن صنعت نفت
- ۱۶۲..... حمایت علما از آیت الله کاشانی

۱۶۲	۱. فتوای آیت الله سید محمد تقی خوانساری
۱۶۳	۲. آیت الله سید حسن چهار سوقی
۱۶۳	۳. آیت الله میرزا کاظم طباطبایی
۱۶۴	۴. آیت الله بهاء الدینی محلاتی
۱۶۴	۵. حاج سید محمود حسینی روحانی قمی
۱۶۴	۶. آیت الله حاج شیخ عباس علی شاهرودی
۱۶۵	۷. آیت الله محمد مهدی میلانی (۱۳۱۳ - ۱۳۹۵ق)
۱۶۶	۸. آیت الله محمد خلیلی (۱۳۲۰ - ۱۴۰۹ق)
۱۶۶	تحریم، فرات
۱۶۷	۹. فرازهایی از وصایای الهی
۱۷۰	۱۰. آیت الله مرعشی نجفی (۱۲۸۵ - ۱۴۱۱ق)
۱۷۰	۱۱. کتابخانه نسخ خطی
۱۷۱	۱۲. تلاش در حفظ سرمایه ملی
۱۷۳	۱۳. سیره عملی آیت الله مرعشی
۱۷۴	۱۴. اهتمام شخصیت‌های سیاسی به تولید ملی
۱۷۴	۱۵. ۱. کریم خان زند
۱۷۴	۱۶. شکستن ظروف چینی
۱۷۶	۱۷. ۲. میرزا تقی خان امیر کبیر
۱۷۶	۱۸. نظرات امیر کبیر
۱۷۸	۱۹. اقدامات امیر کبیر
۱۸۱	۲۰. کتاب نامه

پیش گفتار

هر ایرانی روزگار خود را به آرزوی سربلندی ایران سپری می‌کند، و هر مسلمان، شیفتهٔ عزّت و سرافرازی اسلام و مسلمین است. اگر مسلمان، ایرانی باشد، عزّت‌مندی مسلمانی و غیرت ایرانی را عجین یکدیگر می‌خواهد، و همین بود هدف اصلی انقلاب اسلامی ایران، استقلال و عزّت‌مند بودن کشور. این استقلال و عزّت‌مندی در صورت بی‌نیازی از بیگانگان، دست دراز نکردن در مقابل آنان و نهایتاً در پایتخت ایستادن میسر خواهد شد.

حال سؤال اساسی اینجاست: چگونه می‌توان به این قلّه رفیع و عالی (بی‌نیاز شدن و استقلال) دست یافت؟

پاسخ چیزی نیست جز تلاش مداوم و پیاپی و با برنامه به سمت پیشرفت و نیز سعی و تلاش مستمر که یکی از تعالیم ویژه الهی است. قرآن کریم می‌فرماید:

«وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»

«و اینکه برای انسان جز آنچه تلاش کرده [هیچ نصیب او] نیست»

این تلاش و کوشش است که جایگاه انسان را تعیین می‌نماید. مردان و زنان کوشا، ارزشمندترین مخلوقات اقلیم حیات‌اند. علت اینکه برای کشورهای غیرمسلمان و یا غیرتوحیدی، در برخی زمینه‌ها از مسلمانان پیشی گرفته‌اند، چه

می‌تواند باشد؟ آیا این نیست که آن‌ها بر پایهٔ همان اعتقاد مادی که دارند تمام همت و تلاش خود را به کار می‌گیرند؟

زمانی که مردم ایران، انقلاب اسلامی را پایه‌ریزی کردند و در مقابل همهٔ ابرقدرت‌های جهان ایستادند، به این باور رسیده بودند که می‌توانند بدون وابستگی به قدرت‌های بزرگ اقتصادی و تکنولوژی دنیا و با عزت زندگی کنند و با تمام تلاش پای این باور خود ایستادند تا به نتیجه رسیدند.

■ جایگاه علم در عزتمندی

امیرالمومنین (علیه السلام) در ضمن روایتی زیبا می‌فرمایند:

«اَحْتَجَّ اِلَى مَنْ شِئْتُ، كُنْ اَسِيرَهُ وَاسْتَغْنِ عَمَّنْ شِئْتُ تَكُنْ نَظِيرَهُ وَ اَفْضَلُ عَلَيَّ مَنْ شِئْتُ تَكُنْ اَمِيرَهُ»

به هر کسی خواهی نیاز پیدا کن که اسیرش می‌شوی، بی‌نیاز شو از هر کس که خواهی که مانند‌اش می‌شوی، احسان کن بر هر کس که خواهی که امیرش می‌شوی.

من و شما اگر محتاج دیگران باشیم اسیر آن‌ها می‌شویم، هرطور بخواهند با ما برخورد خواهند کرد و اگر از آن‌ها بی‌نیاز باشیم مانند آن‌ها خواهیم بود که هیچ تسلطی بر ما نخواهند داشت و اگر بر آنان تفوق داشته باشیم بر آن‌ها نیازمند ما نباشند، امیرشان خواهیم بود.

العلم سلطان

همچنین علی (علیه السلام) در روایتی دیگر جایگاه علم را چنین معرفی می‌فرمایند:

